

Vergaderjaar 2024–2025

29 538

Zorg en maatschappelijke ondersteuning

Nr. 366

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 februari 2025

Op 20 december 2024 heb ik uw Kamer geïnformeerd¹ over de toekomst van de wet maatschappelijke ondersteuning. Per abuis is gebleken dat de brief niet volledig was. Met deze brief wil ik uw Kamer alsnog informeren over het rapport van I&O over de cliëntervaringen met de Wmo in 2023 en over verlof- en ondersteuningsregelingen voor mantelzorgers.

Cliëntervaringsonderzoek 2023

In de brief wet maatschappelijke ondersteuning noem ik het cliëntervaringsonderzoek over de Wmo 2015. Door I&O research is een rapport opgesteld waarin een landelijk beeld wordt geschetst van de cliëntervaringen met de Wmo in 2023. Dit rapport was niet toegevoegd als bijlage aan de brief wet maatschappelijke ondersteuning van 20 december 2024. Het onderzoek is alsnog bijgevoegd bij deze brief.

Mantelzorg

Uw Kamer heeft mij, via de motie van het lid van den Hil (VVD)², opgeroepen om samen met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), werkgevers, werknemers en gemeenten de bekendheid en samenhang van bestaande verlof- en ondersteuningsregelingen voor mantelzorgers te verbeteren. In de brief wet maatschappelijke ondersteuning noem ik financiële ondersteuning voor mantelzorgers en het onderzoek van de Sociaaleconomische Raad (SER) naar werk en

¹ Kamerbrief ambities Wet maatschappelijke ondersteuning | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

² Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2024, Tweede Kamer der Staten-Generaal, Tweede Kamer, vergaderjaar 2023–2024, 36 410 XVI, nr. 46. / Motie lid van den Hil: *over het verbeteren van de bekendheid en de samenhang van bestaande verlof- en ondersteuningsregelingen voor mantelzorgers.*

mantelzorg, maar ben ik niet dieper ingegaan op de verlof- en ondersteuningsregelingen. Ik geef op de volgende manier uitvoering aan deze motie.

Aan het verzoek van uw Kamer om de bestaande verlof- en ondersteuningsregelingen te verbeteren wordt reeds uitvoering gegeven met de uitvoering van de Mantelzorgagenda 2023–2026. Verschillende acties zijn specifiek gericht op het verbeteren van deze ondersteuning en de bekendheid daarvan. Het Adviesteam Mantelzorg is beschikbaar voor gemeenten en helpt gemeenten om dit ondersteuningsaanbod verder te ontwikkelen. Ieder gemeente heeft op basis van de Wmo2015 de verantwoordelijkheid om een ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers in te richten. In de uitvoeringspraktijk blijkt dat dit aanbod niet altijd voldoet aan de vraag of onvoldoende vindbaar is. Daarom ben ik voornemens om hierover in het hoofdlijnenakkoord ouderenzorg aanvullende afspraken te maken over mantelzorgondersteuning. De Stichting Werk & Mantelzorg voert het programma «Mantelzorgvriendelijk werkt!» uit. Dit programma is gericht op het ondersteunen van werkgevers en werknemers. Deze stichting werkt per sector een ondersteuningsaanpak uit. Op dit moment worden met een aantal branches (bijvoorbeeld met de metaalektro sector) afspraken gemaakt over de combinatie van werken en zorgen. Werkgevers en werknemers zijn hier actief bij betrokken zodat passende afspraken (bijvoorbeeld over bewustwording en toerusting) gemaakt kunnen worden. Ook wordt helder wat de betreffende kaders zijn per branche of worden aanvullende afspraken gemaakt in CAO's als dit mogelijk is.

Daarnaast heeft de Minister van SZW uw Kamer op 10 april 2024 geïnformeerd over de mogelijkheden tot vereenvoudiging van het verlofstelsel³. Het advies over maatschappelijk verlof van de SER⁴ is betrokken bij deze inventarisatie. Momenteel wordt vanuit het Ministerie van SZW gewerkt aan een wetsvoorstel om het verlofstelsel te vereenvoudigen. Het streven is dat dit voorstel eind 2025 aangeleverd wordt aan de Raad van State.

De verwachting is dat in 2040 elke Nederlander met zorg voor een naaste in aanraking komt. Mede naar aanleiding daarvan is aan de SER gevraagd advies uit te brengen over de toekomstbestendige combinatie van werk en mantelzorg. Dit advies wordt in het najaar van 2025 verwacht.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
V. Maeijer

³ Kamerbrief over scenario's vereenvoudiging verlofstelsel | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

⁴ ADVIES 23/08 Balans in maatschappelijk verlof | Naar een nieuw verlofkader: stroomlijnen en vereenvoudigen (ser.nl)